

Szeged díszpolgára: Mészáros Rezső geográfus professzor, az egyetem rektora

A város most történelmi helyzetben van

SZEGEDNEK NAGY ELŐNYE SZÁRMAZHAT ABBÓL, HOGY A HATÁR MENTÉN FEKSZIK. DE HA EZT NEM HASZNÁLJUK KI, AKKOR EGY POROS VIDÉKI VÁROS LESZ BELŐLE – VÉLI MÉSZÁROS REZSŐ EGYETEMI TANÁR, A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM REKTORA. AZ AKADÉMIKUST SZEGED NAPJA ALKALMÁBÓL DÍSZPOLGÁRI CÍMMEL TÜNTETTÉK KI.

– Szemmel láthatóan egyre jobban van rektor úr. Mennyire viselte meg lelkileg a tavaly elszenvedett betegsége?

– Először nehezen vettem tudomásul, később aztán rájöttem, az egyetlen kivezető út, ha mindent megteszek, hogy felépüljek. Az orvosoknak és a gyógytornászoknak köszönhetően a gyógyulásom folyamata mostanra elért arra a szintre, hogy majdnem teljes értékű életet tudok élni, persze számos dologról le kellett mondanom. De az állapotom alapvetően nem korlátoz abban, hogy rektori és tanszéki feladataimat ellássam.

Úgy tűnt, elveszttem a kényeremet

– Mi adott erőt ezeknek a feladatoknak a további vállalásához?

– Amikor a betegség után nem tudtam megszólalni, úgy tűnt, elveszttem a kényeremet, amit mi, egyetemi oktatók a beszéddel keressünk. De az optimizmus és a jókedv, amivel az Isten megáldott, valamint az a vágy, hogy újra emberek között lehessenek, erőt adott a gyógyuláshoz. Segített az is, hogy a városban és közvetlen környezetben mindenki elfogadta az állapotomat, vagyis hogy nem tudom mozogni az egyik karom és bicegve járok. Az orvosok azt mondják, nagy akaraterővel bírok.

Nem tudom, mi az akaraterő. Azt viszont tudom, az lenne a legrosszabb, ha otthon feküdnék és a négy falat nézném, mert akkor csak a betegséggemmel foglalkoznék.

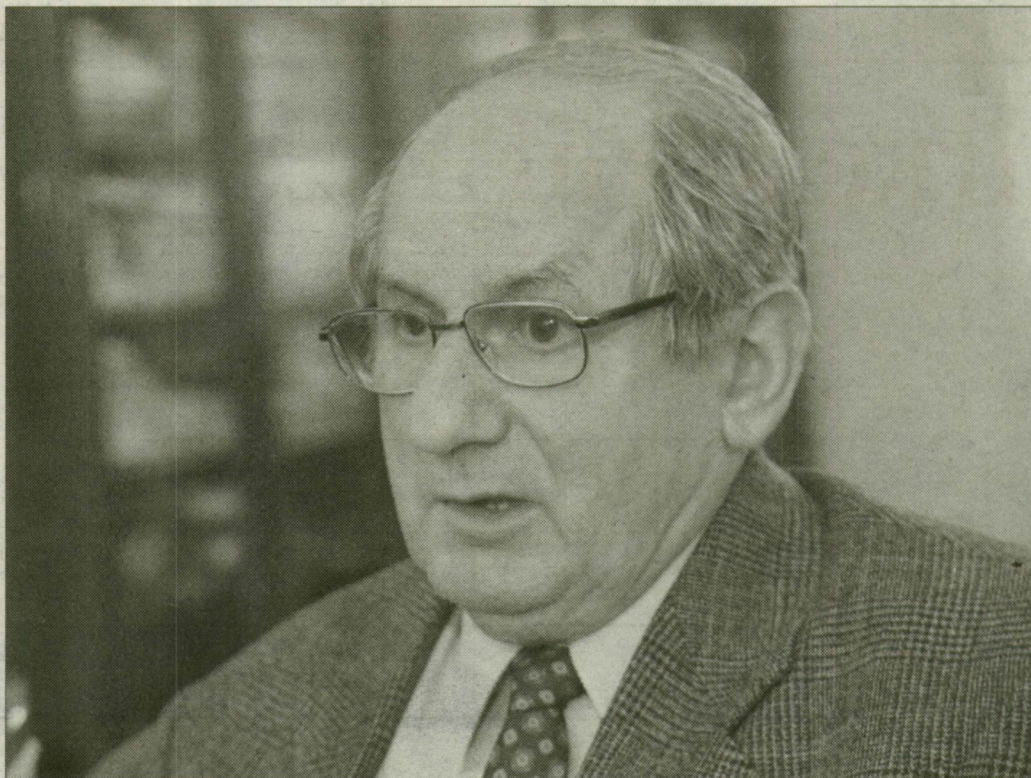
Az egyetem a fejlődés motorja lehet

– Gondolt arra, hogy indul a következő rektorválasztáson?

– Nem akarok indulni. Nemcsak a betegségem miatt, hanem azért sem, mert a rektorként eltöltött majdnem tíz év, valamint a korábbi, négyéves dékáni megbízatás éppen elég volt. Arra is gondolnom kell, hogy amikor jár a rektori mandátumom, túl leszek a hatvanegyedik életéve-men. Jöjjenek a fiatalabbak, vezessék őket az egyetemet.

– Az év elején elfogadott stratégiai terv alapján milyen egyeteme lesz Szegednek a közeljövőben?

– A terv készítésekor abból indultunk ki, hogy az egyetemen számos nemzetközi hírű tudós dolgozik. Ezért úgy gondoltuk, a Szegedi Tudományegyetemnek – Szent-Györgyi Albert öröksége nyomán is – olyannak kell lennie, amelyik az európai egyetemek felső egyharmadában foglal helyet. Ennek érdekében részt kell vennünk az európai egyetemek hálózataiban, ahogyan korábban a volt JATE és SZOTE tette. Töreked-

■ „Pártállástól függetlenül mindenkit támogatok, aki a város jövőjéért tenni akar valamit.” (Fotó: Schmidt Andrea)

nünk kell arra, hogy oktatóink közül minél többen dolgozhassanak külföldön, s növekedjen azoknak a vendégprofesszoroknak a száma, akik más országokból érkeznek hozzánk. A cserekapcsolatokat a hallgatók körében is szélesíteni kell. Az országon belül a szegedi egyetem regionális, tágabb földrajzi határokat tekintve pedig euroregionális szerepet tölthetne be, szellemi központja lehetne a szomszédos magyarok területeinek is. Az épülő könyvtárnak az alapját teremti meg. Óriási lehetőséget látok abban, hogy az egymástól száz kilométerre lévő

három egyetemi város – Temesvár, Újvidék és Szeged – motorja lehet az európai formálásának és fejlődésének.

– Professzor úr geográfusként már sokat foglalkozott a régiófejlődéssel. Mit gondol, miért van az, hogy az emberek nem igazán tudják megragadni a régió fogalmát, mert ezeknek a földrajzi egységeknek nincs jogkörük, mintha nem is léteznének? Hol tart ma ezeknek a területeknek a fejlődése?

– Erősen megtorpant. Az országban 1994–1995 táján elindult ugyan egy régiófejlődési fo-

lyamat, ami azonban széthúzás, csoport- és területi érdekek miatt lelassult. Régiófejlődésről ma a Dunántúl egyes területein, például a Kisalföldön beszélhetünk, de olyan földrajzi egységek, amelyek intézményrendszerüket, funkciójukat tekintve megfelelnek az Európai Unió régióinak, nemigen vannak Magyarországon. Ebből még nagy kárunk származhat.

– Milyen kárra gondol?

– Régióink nem lesznek kompatibilisek, vagyis egyenrangúak az európai területi rendszerrel. Ez a csatlakozást önmagában

nem befolyásolja, utána viszont lassíthatja a mindennapi fejlődést, ha például egy vallon vagy egy marseilles-i régióval nem tudunk azonos szintű kapcsolatot teremteni.

A hétköznapiakon is díszpolgárnak kell lenni

– Mit jelent önnek Szeged díszpolgárának lenni?

– Nagyon büszkén fogom viselni ezt a címet. Úgy hiszem, ez egy közösség elismerése, s nem a politikáé. Ezt mutatja, hogy a kitüntetés óta eltelt néhány napban táviratokat és telefonhívásokat kapok ismeretlen emberektől, akik gratulálnak. Egyelőre tehát a népszerűségemet növeli az elismerés, de később jönnek a dolgos hétköznapiak, és akkor is díszpolgárnak kell lenni. Ez pedig számomra azt jelenti, hogy felelősséget kell vállalnom a város jövőjéért, sorsáért, fejlődéséért, az itt lakók minél jobb életkörülményeinek megteremtéséért. A díszközgyűlésen elmondtam, hogy pártállástól függetlenül mindenkit támogatok, aki a város jövőjéért tenni akar valamit. Szeged történelmi helyzetben van. Most különösen előnye származhat abból, hogy a határ mentén fekszik. De ha ezt nem használjuk ki, akkor egy európai poros vidéki város lesz belőle. A díszpolgári cím – azt gondolom – nemcsak nekem, hanem az egyetemnek is elismerés. Az utóbbi években az önkormányzat, az egyház, az egyetem és a gazdasági szféra közeledni látszik egymáshoz. S ebben a folyamatban az universitas fontos szerepet játszott.

HEGEDŰS SZABOLCS

„Téged az Isten is sebésznek teremtett”

SZEGED VÁROS NAPJÁN PRO URBE-DÍJAT KAPOTT TEKULICS PÉTER, A GYERMEKKÓRHÁZ IGAZGATÓJA.

Orvos édesapja korai halála miatt egyik napról a másikra családfenntartóvá vált, s úgy végezte egyetemi tanulmányait, hogy közben éjszakánként munkát vállalt. Ennek ellenére kiváló tanuló volt, aranygyűrűvel végzett. A neves sebészprofesszor, Kulka Frigyes mindenáron sebészt akart faragni a valóban sebészalkatú erős, széles vállú, magas fiatalemberből. Azt mondta neki: téged az Isten is sebésznek teremtett. Talán nem vette észre, hogy a tekintélyt parancsoló termet finom lelket takar. Nem volt véletlen, hogy Tekulics Péter az orvoslás különleges érzékenységet kívánó szakterületét, a gyermekgyógyászatot választotta élethivatásául.

– Az aranygyűrű arra jogosított fel, hogy választhattam, melyik klinikán akarok dolgozni – emlékezik a pályakezdésre Tekulics professzor –, mivel a gyerekeket mindig is szerettem, a jó hírű, akkor Boda professzor vezette gyermekklinika mellett döntöttem. Ezt a választást egy pillanatig sem bántam meg, de már akkor bennem élt a gondolat, hogy jó lenne egyszer az újszegedi kórházban megvalósítani az elképzeléseimet. Amikor lehetőség nyílt az igazgatói állás megpályázására, megtettem. Ez 12 évvel ezelőtt volt.

A 105 ágyas gyermekkórház Tekulics Péter igazgatása alatt virágzott fel a szó eredeti és átvitt értelmében egyaránt. Az ország egyik legjobb gyermekgyógyító intézményeként emlegetik. Szakmailag a hat hazai gyermekkórház közül az elsőik között tartják számon. A szanatóriumra emlékeztető parkos, virágos kórház két új – a 100 éves főépület stílusához igazodó – épülettel gazdagodott, s kettőt felújítottak. A bővítés lehetővé tette, hogy kismama- és nővérszálló, vendég orvosi szobák, s nem

■ Tekulics Péter gyermekkórház-igazgató Pro Urbe-díjas (Fotó: Karnok Csaba)

utolsósorban új szakambulanciák létesüljenek. Tekulics professzor teljes körű szakambulancia rendszert épített ki, újjakkal gazdagítva a meglévőket. A kardiológia, a sebészet, a nefrológia, a gyermek diabétiológia, az ultrahang, az EKG és az audiológia mind az elmúlt 12 év alatt nyílt. A 11 járóbeteget-szakrendelés évi százezres nagyságrendű betegforgalma mellett évente ötezer fekvőbeteget gyógyít 22 orvos, az őket segítő nővérek, asszisztensek.

– Mindannyian otthonunknak érezzük a kórházat, kiváló tudású kollégákkal dolgozom – mondja a professzor, aki nem csak irányít, menedzsel, hanem maga is aktívan részt vesz a gyógyításban: vezeti a koraszülött és intenzív osztályt, rendel a gyermekszívgyógyászati ambulancián. Az elmúlt években több, anyagilag csábító ajánlatot kapott, de maradt, mert mindennap jobban a magáénak érezte az újszegedi gyermekgyógyító centrumot. Igaz, patetikusként tartja és idézőjelben kéri írni: „életművének” tekinti azt, amit megvalósított. S hogy amit végzett, az a város meglepedésére van, kifejezi a díj, amit Szeged napján vehetett át.

K. K.

NÁRAI GYÖRGYŐT, A SZEGEDI KÓRHÁZ FŐIGAZGATÓJÁT SZEGED NAPJA ALKALMÁBÓL PRO URBE-DÍJJAL TÜNTETTÉK KI.

Édesapja neves gyermekgyógyász volt, abban a kórházban dolgozott nyugdíjazásáig osztályvezető főorvosként, amelyet jó pár éve a fia igazgat. Nárai György pályaválasztására édesapja volt hatással.

– Amikor apám rendelőjében segédkeztem, mindig elfordítottam a fejemet, ha injekciót adott a kicsiknek. Nagyon sajnáltam a gyerekeket, ezért nem lettem gyermekgyógyász – meséli Nárai György. – Apámtól azonban megtanultam, hogy a legcsodálatosabb dolog segíteni az embereken. Anyám – aki röntgenasszisztens volt és nagyon szerette a szakmáját – keltette fel az érdeklődésemet a radiológia iránt. A szakvizsga után hosszú ideig az egyetemen dolgoztam, s ott tanultam meg a korszerű radiológiai vizsgálati módszereket.

A röntgenorvoslásra azt mondják: a majdnem minden áthatoló tekintet, amivel megtaláljuk a bajt, a betegség okát. Ez a szépsége, értéke – vallja Nárai főorvos, akinek kiemelkedő érdeme, hogy számos új röntgendiagnosztikai eljárást vezetett be a szegedi kórházban igazgatásának hét esztendeje alatt. A főigazgatói poszt elfoglalása után sem lett hűtlen a mindennapi gyógyító munkához, ő vezeti a kórház röntgenosztályát, s hetente két-három alkalommal vizsgálja a betegeket. S bár a páciensek számára nem látható, az igazgató-főorvos közvetve is segíti gyógyításukat azzal, hogy szervezi, menedzseli a kórház életét.

– A Pro Urbe-díj óhatatlanul számadásra készíti az embert, a sikerek és a kudarcok számba vételére – mondja a főigazgató. – Eredménynek tekintem, hogy az elmúlt, gazdaságilag igen nehéz esztendőben is megőriztük a kórház működőképességét, s fejleszteni tudtunk. Az elmúlt hét évben hoztuk létre az új általános sebészeti osztályt, a reumatológiai tanszék ambulanciáit, az onkológiát, ebben az időszakban újítottuk fel a szülészetet, a krónikus belgyógyászati osztályt, klimatizáltuk valamennyi műtőt, vásároltunk komputertomográfot és más korszerű berendezéseket. Ám mindez nem érne sokat, ha nem párosulna hozzá a szakértelem, aminek garanciája a jó főorvosi gárda, amely csaknem teljesen kicserélődött az elmúlt évtizedben.

Van még tennivalónk – az önkormányzattal közösen – ahhoz, hogy a 673 ágyas kórház minden szegletében a betegek meglegedésére szolgáljon. Ezen fáradoztam eddig is, ezután is ez a cél vezérel.

NÉVJEGY

Nárai György a szegedi orvostudományi egyetemet 1967-ben végezte el, 1972-ben röntgenorvosi szakvizsgát, 1997-ben Dale Canegie Course egészségügyi menedzser képesítést szerzett. 37 évesen osztályvezető főorvosnak nevezték ki a kecskeméti kórházba. A szegedi kórház-rendelőintézetbe 1982-ben került, ahol röntgen szakfőorvosként, majd 1988-tól osztályvezető főorvosként dolgozott, 1993 óta Csongrád megye radiológus főorvosa. 1996 óta a szegedi kórház főigazgatója.

Kudarcként éltem meg viszont, hogy a sürgősségi betegellátó osztály ugyan elkészült, de mindmáig üresen áll. Pénz egyelőre még nem jutott a beindításához szükséges műszerekre.

A főorvos nem csak arra büszke, hogy édesapja egykori munkahelyének igazgatója, hanem megtiszteltetésnek tekinti, hogy hozzájárulhat Szeged 200 éves kórháza hírnevének öregbítéséhez.

K. K.

■ Nárai György főorvos Pro Urbe-díjas. (Fotó: Schmidt Andrea)

NÉVJEGY

Tekulics Péter aranygyűrűvel végezte 1969-ben a szegedi orvostudományi egyetemet. Ezt követően az egyetem gyermekklinikáján dolgozott. 1990 óta a szegedi gyermekkórház igazgatója. Csecsemő- és gyermekgyógyászból, valamint gyermekkardiológiából tett szakvizsgát. A közgazdasági egyetemen megszerezte az egészségügyi menedzser képesítést. Az orvostudományok kandidátusa, 1999 óta egyetemi magántanár.